

Oslo 20. juni 2018

Om varslingssakene ved Kunsthøgskolen i Oslo

Kunsthøgskolen i Oslo har mottatt varsler med påstander om uønsket seksuell oppmerksomhet og seksuell trakassering. Varslene ble sendt Kunnskapsdepartementet 18. desember 2017, og deretter oversendt til behandling av Kunsthøgskolen i Oslo under forutsetning at varslernes anonymitet ble bevart. Varslene er rettet mot to ansatte ved Kunsthøgskolen. Varselet inneholder også påstander om at Kunsthøgskolen tidligere har mottatt varsel på en av de ansatte, uten at skolen har håndtert varslene forsvarlig. Det er påstått at interne relasjoner mellom ansatte har hindret varslings og korrekt behandling av varsler. Det er også reist kritikk mot ansettelsesprosessen (kallingen) av en annen ansatt. Varslene ble sendt Kunnskapsdepartementet før jul i fjor. Under behandlingen ble det mottatt også et varsel mot en tredje ansatt.

Det ble nedsatt et varslingsutvalg bestående av rektor Jørn Mortensen, direktør Annemarie Bechmann Hansen, advokat Anne Marie Due (Hjort Advokater) og HR-direktør Geir Haugstveit ved OsloMet, som har hatt som oppdrag å behandle saken. Varslingsutvalgets mandat har vært å vurdere påstandene i varslene. Det er Kunsthøgskolen selv som vurderer eventuelle reaksjoner.

De eksterne rådgiverne i varslingsutvalget har i tillegg hatt et ansvar for, på et selvstendig grunnlag, å vurdere varslene som er rettet mot institusjonens håndtering av tidligere varsler og av spørsmål om innhenting av referanser i forbindelse med en ansettelse.

Konklusjoner

Varslingsutvalget har funnet:

- at det er sannsynliggjort i det i en av sakene har forekommet brudd på allmenne normer for akseptabel adferd, tilfeller av seksuell trakassering og brudd på de etiske retningslinjene til Kunsthøgskolen i Oslo. Saken har ført til avskjed.
- at det i en annen sak ikke er grunnlag for å konkludere med handlinger som representerer seksuell trakassering, men det er sannsynliggjort at det har skjedd brudd på de etiske retningslinjene til Kunsthøgskolen i Oslo. Den ansatte har sagt opp sin stilling.
- at man i den tredje saken står overfor en situasjon hvor påstanden om at det har forekommet seksuell trakassering/tilnærmelser ikke er tilstrekkelig underbygget og saken må derfor avsluttes fra varslingsutvalgets side.

De eksterne rådgiverne av varslingsgruppa har konkludert med Kunsthøgskolen ikke gjennomførte referansesjekk ved kalling av en ansatt. Dette er kritikkverdige og de eksterne rådgiverne mener det er problematisk at KHiO ikke har klare retningslinjer for referansesjekk ved kalling.

De eksterne rådgiverne finner ikke grunnlag for kritikken om at interne relasjoner mellom ansatte skal ha hindret eller vanskeliggjort varslings om eventuelle kritikkverdige forhold.

De eksterne medlemmene finner grunn til å kritisere at et varsel fra 2010 ikke ble fulgt opp. Når det gjelder de øvrige varslene er disse håndtert på en god måte, men kunne samtidig på enkelte punkt vært håndtert bedre. For øvrig er de eksterne rådgiverne kritiske til hvorvidt de generelle tiltakene som ble iverksatt var tilstrekkelige gitt resultatene av noen av studentundersøkelsene. De eksterne rådgiverne anbefaler en rekke læringspunkter for Kunsthøgskolen.

Kunsthøgskolen er av Kunnskapsdepartementet bedt om å vurdere politianmeldelse. På bakgrunn av varslingsgruppens arbeid hvor dette også er vurdert, ser ikke Kunsthøgskolen at det foreligger grunnlag for politianmeldelse.

Kunsthøgskolens styre ble informert av advokat Anne Marie Due om innholdet i varslene, saksbehandlingen, grunnlaget for vurderingene og konklusjonene i styremøte 12. juni 2018. Styret ble også presentert for de eksterne rådgivernes anbefalinger. Det er utarbeidet en rapport som er levert styret hvor alle påstandene er vurdert. Denne er unntatt offentlighet (Offl §23, §13, Fvl §13).

--

Som rektor og direktør for Kunsthøgskolen ser vi alvorlig på konklusjonene. Det har forekommet seksuell trakassering og det er avdekket brudd på skolens etiske retningslinjer. Nulltoleranse betyr nulltoleranse, og da er det vår plikt å sikre at dette etterlevs i praksis.

Vi har etablert en handlingsplan for et trygt studie- og arbeidsmiljø på Kunsthøgskolen. Denne vil nå revideres og følges opp i tiden fremover. Vi har mottatt anbefalinger fra de eksterne rådgiverne, og disse vil vi ta med oss. Rektor sitter også i en arbeidsgruppe nedsatt av Universitets- og høgskolerådet som har som mandat å bidra til å samordne UH-institusjonenes innsats for å kartlegge, forebygge og sikre gode systemer for varsling og oppfølging av mobbing og trakassering for ansatte og studenter. Anbefalingene vil bli tatt med i det videre arbeidet på Kunsthøgskolen.

Påstanden om at Kunsthøgskolen tidligere har mottatt varsler uten at skolen har håndtert varslene forsvarlig er alvorlig og er tatt alvorlig. Derfor er dette undersøkt og utredet av eksterne rådgivere. Vi registrerer at de eksterne rådgiverne konkluderer med at tidligere håndtering av tidligere varsler i hovedsak har vært håndtert på en god måte, og at strukturelle forhold eller relasjoner ikke har vært til hinder for verken varslinger eller håndtering.

Likevel er det en kjensgjerning at mange ikke har våget å si ifra. Varslings saker knyttet til uønsket seksuell oppmerksomhet og seksuell trakassering er lammende og vonde for alle parter. Det er avdekket frykt, usikkerhet, utrygghet og skam i alle sakene varslingsutvalget har håndtert. Det er en av grunnene til ønsket om anonymitet. Vi håper avslutningen av disse sakene betyr begynnelsen på et nytt kapittel for Kunsthøgskolen i Oslo, hvor vi alle bidrar til et trygt studie- og arbeidsmiljø, og hvor det er trygt å si ifra.

Jørn Mortensen
Rektor

Annemarie Bechmann Hansen
Direktør